

ԱՆՄԱՀՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐԸ ԱՆՀԵՐՔԵԼԻ՞՞ Է ԿԱՄ՝ ՊԱՏՐԱՆՔ

Բիւրաւոր հարցումներէն՝ միակ խորհրդասփող հարցումն է, որուն մարդկային միտքը չէ կրցած հաւատալի բացատրութիւն մը տալ՝ մինչեւ այսօր:

Բացի Քրիստոսի ոսկերեքան վկայութենէն, ոչ մէկը վախճանած արդարներէն, եկած չէ երկինքէն, որ դրական պատասխան մը տայ այս հարցումին:

Մարդկային բազմաճառագայթ միտքը կը տկարանայ ու կը մթագնի այս անմեկնելի հարցականին դիմաց:

Երկրի համատարած լայնքին ու երկայնքին կը լսուին որոտալի ժխորով, նիւթամոլութեան տարականոն կարգախօսները, ազատ ու անկաշկանդ կը հռչակեն նիւթին յաղթանակը եւ հոգիին պարտութիւնը:

Դրամին կուռքին առջեւ ծնրադիր երկրպագութիւնը կը կատարուի համամարդկային մեծարանքով, ուր կ'երեւան մարդկային բոլոր հասակները անյագուրդ ցանկութիւններով:

Ոչ ոք կը գիտակցի, թէ մարդուն հիւանդ հոգին եւ մոլորած մտայնութիւնը չեն բարձրացներ կեանքին որակը: Ընդհակառակը՝ կ'իջեցնեն զայն երկրէն ալ ցած, մինչեւ դժոխքին յատակը, ուր մարդը կ'անասնանայ իր գրաստական քնազդներով:

Մարդը ծանօթութիւններու հսկայ մտապաշարով եւ նիւթական քարիքներու մէջ արքշառ, դարձած է հասարակութեան մէջ բարբարոս մը, որ կ'անգիտանայ ամէն արժէք ու սրբութիւն, որ հնագոյն անցեալէն կու գայ ու կը շեշտէ իր առկայութիւնը ներկայի մէջ:

Մեր ամենօրեայ կեանքը ամէն տեղ մահացու ցնցումներու ենթակայ է, կը վախճանք ապրելէ ու համագիշերային

հանդիպումներէ, մեր շուրջը վտանգ ու սպառնալիք կը տեսնենք, հանգիստ ու ապահով չենք մինչեւ անգամ մեր կապանքաւած տուններուն մէջ:

Գիտութիւնը իր նորահրաշ գիտներով կը պատրաստէ, ոչ թէ բանաւոր մարդեր, այլ մեքենացած անհոգի մարդեր, անարիւն արարածներ, անուղղայ եսապաշտներ, որոնք պատրաստ են գազաններու վայրագութեամբ գիշատելու իրենց նմանները:

Ամէն օր թերթերու սիւնակները կը յորդին աշխարհի շուրջը գործուած սահմուկեցուցիչ ոճիրներով: Հեռուստատեսիլի կայաններէն ամէն րոպէ կը ցուցադրուին բնութեան շարժային աւերները, անկասելի ահաբեկչութիւնները եւ առեւանգումները անագորոյն վրիժառութեամբ:

Օդահէնները կը վազեն մէկ օդակայանէն միւս օդանաւակայանը ռումբեր պայթեցնելու բազմութիւններու մէջ:

Ոչ մարդիկ, ոչ ժողովուրդներ, ոչ պետութիւններ երբեք պիտի չհասկնան, որ ահաբեկչութիւններով եւ ցեղասպանութիւններով, մարդը եւ մարդկութիւնը չեն փրկուիր ու ազատագրուիր մեղքին կապանքներէն:

Բարոյական նեխութեան մէջ կը հեծէ երկրի նիւթապաշտ քնակչութիւնը, որ ժխտեց իր հոգիին նեցուկ ընել Աստուծոյ սէրը եւ հաւատքը:

Ի՞նչ վատիմաստ քառով կրնանք որակում տալ մեղքին ախտին, որ մարդուն մէջ խորաթափուն կը գործէ խիւրդի զօրութեամբ:

Ինչպէս սատանայի ծուխին սիրահար ծխամոլները, չեն հրաժարիր այդ մահացու մոլութեան հաճոյքէն,

այնպես ալ մեղաւորները կը նախընտրեն շղթայուած նահատակուիլ... մեղանշելով:

- Տէր, ինչո՞ւ կը բողոքու, որ ցաւը ընկերանայ կեանքիս, ինչո՞ւ անյաջողութիւնը կը դառնացնէ հոգիս, ինչո՞ւ զրպարտութիւնը կը խոցէ սիրտս, ինչո՞ւ այսօր ապերախտութիւն շուրջս, ինչո՞ւ անարդարութիւնը կ'իշխէ եւ ճշմարտութիւնը կ'անտեսուի, սուտը կը ներքողուի եւ առաքինութիւնը կը նախատուի, մեղքը կը ծափահարուի եւ պարկեշտութիւնը կը խծրծուի, ամօքը կը մեծարուի եւ ամօքխածութիւնը կը կշտամբուի եւ արժանաւորը կ'անպատուուի:

- Եւ յետոյ, քարերար Տէր, ինչո՞ւ այսօր աժան իղձեր սրտիս մէջ եւ ամալութիւն հոգիս անհուն տարածքներուն: Ինչո՞ւ այսօր փորձութիւններ եւ տկար դիմադրութիւններ: Ինչո՞ւ յանախաղէպ մտրակումներ սրտիս եւ արհամարհանք արժանիքներուս: Ինչո՞ւ այսօր շատ խօսքեր եւ այնքան նուազ սէր: Ինչո՞ւ այսօր անիրագործելի նպատակներ, ինչո՞ւ այսօր յոյսերու հերքում՝ եւ այսօր անիրագործելի նպատակներ, ինչո՞ւ այսօր կապանքներ ոտներուս եւ ձեռներուս, որ չսլանամ դէպի վեր, դէպի երկինք, դէպի յաւերժութեան հորիզոնները:

- Զաւակս, երկնաւոր հայրդ է խօսողը, ինչո՞ւ անհաշուելի ինչուներով կը մօտենաս ինծի եւ խորախոց նեղութիւններով կը պատմես: Զես գիտեր, որ փորձութիւնները կու գան, ոչ թէ քեզ տկարացնելու, այլ առաւել քեզ զօրացնելու: Կեանքը հոգեւոր պատերազմներու ռազմադաշտ մըն է, ու քարին եւ չարը միմեկի կեանքիդ վախճանը գիրար կը ճգնին յաղթահարել անվհատ մաքառումներով:

- Ի՞նչպէս կրնաս, առանց զինավարժութեան եւ առանց դիմադրականու-

թեան յաղթութեան դափնեպսակներ շահիլ: Դուն տեսե՞ր ես մարգիկ մը, որ հանգստաւէտ թիկնաթոռի մէջ քաղմած կուրծքը շփանշաններով պննագարդէ:

- Յետոյ կ'ուզես աշակերտիլ ինծի՝ հոգեւոր ճակատամարտներու մէջ մրցանակներ շահիլ: Ի՞նչ արժանիքներով պիտի կրնաս արդարացնել զօրակցութիւնդ խաչի փշոտ ճանապարհին վրայ, որ Գողգոթայի վերելքը կատարես ու փառաւորուիս յարուցեալ կեանքով:

Իմ խաչս, որ խաչերուն ծանրագոյնն է, պիտի կրես սրտիդ ու հոգիիդ մէջ, ոչ թէ ուսերուդ վրայ:

Պէտք է գիտնաս, մարտիրոսութեան ճանապարհին վրայ՝ ծուկներդ պիտի կթոտին, մարդիկ պիտի թքեն ու նախատեն քեզ, պիտի հայհոյեն ու նզովեն, քայց պէտք է վախճաս ու վհատիս: Այդ քաղմատանը ընկնելուն՝ խաչը պիտի ըլլայ երկնային նեցուկդ, որուն պիտի յենուս վստահութեամբ ու պիտի քալես իմ ետեւէս, մինչեւ հասնիս յաւերժալոյս փերը արքայութեան:

- Այո՛ զաւակս, եթէ տկարանաս ու հակասես խաչին ճշմարտութեան, ալ՝ քեզի համար չկայ փրկութիւն, չկայ երկինք, չկայ անմահութիւն:

Ամենակարող Հայր, Դուն անհուն տիեզերքն ես, հոգեկան եւ ֆիզիքական անծիր տարածքով:

Դուն՝ ո՛չ կ'ընդարձակուիս եւ ոչ կը սահմանափակուիս, ոչ կը մեծնաս եւ ոչ կը փոքրանաս, ոչ կը նուազիս եւ ոչ ալ կ'աւելնաս, ոչ կը չափուիս եւ ոչ կը կշռուիս, ոչ կը փոխուիս եւ ոչ կը կազմալուծուիս, ոչ կը ծանրանաս եւ ոչ կը թեթեւնաս, ոչ կը լեցուիս եւ ոչ կը պարպուիս, Դուն յաւիտենական լիութիւնն ես, միակտուր ամբողջութիւն, Դուն խոնարհագոյնն ես, խոնարհներուն մէջ եւ հեզներուն մէջ քարեմոյներ:

Դուն կրնաս, առանց հրկիզուելու

արեւները գրկել, կրնաս մոլորակները տեղաշարժ ընել ու բառնալ փետուրի թեթեւութեամբ, կրնաս իրական եւ երեւակայական ճիւղներ սանձել, խորասուզուիլ ովկիանոսներու յատակը, առանց ծովամոյն կորսուելու, կրնաս փոթորիկները եւ քնութեան խռոված տարրերը հանդարտեցնել, հեղեղները կասեցնել, աշխարհացունց շարժերը կամֆիդ հպատակեցնել:

Դուն միս ու ոսկոր չես, որ հիւծիս նիւթ ու մարմին չես, որ մաշիս, Դուն ժամանակաւոր գոյութիւն չես, որ մահանաս, Դուն պատմութիւն չես որ տոմարներու մէջ արձանագրուիս:

Դուն անբովանդակելի, անչափելի, անմեկնելի իմաստութիւն եւ հոգի ես, Դուն անգիշեր ու անցերեկ տեւողութիւն ես:

Ո՛չ կը ստուերածուիս, ո՛չ կը խաւարիս, ո՛չ կ'ալլակերպուիս, ո՛չ ժամանակով կը չափուիս ոչ անհունութեամբ կը սահմանաւորուիս:

Աննիւթական ես էութեամբ, Քեզի համար գոյութիւն չունի ժամանակը իր օրերու, ամիսներու, տարիներու քաժանումով: Դո՛ւն յաւիտեաններու եւ նախալաւիտեաններու Արարիչն ես:

Եղանակներու եւ կլիմաներու յարափոփոխութիւնները՝ ստեղծեր ես

մարդոց շնչառութեան ու կազդուրման համար:

Կրնաս տիեզերքը յեղաշրջել ու քարեշրջել, աստղերը մթագնել ու լուսաւորել, մոլորակները տեղափոխել ու դիրքաւորել, ծովերը փոթորկել ու անդորրել, լեռները պայթեցնել ու արգաւանդ դաշտերու վերածել:

Այս բոլորը կը կատարես դուն՝ առանձնապէս, առանց հրեշտակներու զօրակցութեան, յեմած անպարտելի զօրութեանդ վրայ:

Դուն՝ ոչ քուն ունիս, ոչ րոպէ մը հանգիստ, ոչ կերուխում եւ ոչ հաճոյք, երկայնամիտ ես եւ անձանձոյթ ունկնդիր մը աղօթքներուն եւ աղերսներուն:

Ես՝ ծառաներուդ յետինը եւ մեղաւորներուն մէջ ամենէն մեղապարտը, Քեզմով միայն քաւարարուած եմ, Քեզմով առողջ ու երջանիկ, Քեզմով յաւիտեանական ու փառաւորեալ:

Իմ պաշտելի Տէրս ու Աստուածս, օրուան բոլոր րոպէներուն շրթներուս վրայ կը յածիս, ոչ թէ անշունչ քառերով, այլ սրտիս սիրոյ անուշ տրոփումներով:

Դուն իմ կեանքս ես, քաղմաճառագայթ Փառքը, վսեմութիւնը հոգիիս:

ՎԱՐԴԱՆ Ա. ՔՀՆՅ. ՏԻԻԼԿԷՐԵԱՆ